

## POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

*SSN Teresa Bielska-Sobkowicz*

w sprawie z powództwa A. K.

przeciwko A. W.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 listopada 2008 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 24 kwietnia 2008 r., sygn. akt I ACa (...),

**odrzuca skargę kasacyjną, zasądza od Skarbu Państwa na rzecz r.pr. M. W. 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych powiększone o stawkę podatku od towarów i usług - tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.**

### Uzasadnienie

Od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 24 kwietnia 2008 r. powód wniósł skargę kasacyjną zaskarżając go w całości. W skardze zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. przepisu art. 898 § 1 k.c. w zw. z art. 897 k.c. poprzez uznanie przez Sąd, iż między obdarowanym a darczyńcą nie powstaje szczególna więź nakazującą obdarowanemu udzielenie pomocy darczyńcy znajdującemu się w ciężkiej sytuacji życiowej, podczas gdy obdarowany ma obowiązek świadczyć na rzecz darczyńcy znajdującemu się w niedostatku do wysokości wartości przysporzenia, a odmowa świadczenia przez obdarowanego pomocy winna być oceniana jako rażąca niewdzięczność.

Zdaniem powoda, skarga jest oczywiście uzasadniona, co przejawiać się ma w wyrażonym zarzucie naruszenia prawa materialnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398<sup>3</sup> § 1 k.p.c. skargę kasacyjną strona może oprzeć na następujących podstawach: 1) naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub 2) naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

W obowiązującym stanie prawnym Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do badania prawidłowości zarówno ustaleń faktycznych, jak i oceny dowodów, dokonanych przez sąd drugiej instancji. O ile bowiem ten ostatni również jest "sądem faktu" i w myśl ogólnie niekwestionowanych zapatrywań orzecznictwa oraz doktryny kontynuuje postępowanie merytoryczne (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2000 r., III CKN 812/98, OSNC 2000, nr 10, poz. 193; z dnia 5 lutego 2006 r., IV CK 384/05, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2002 r., III CZP 62/02, BSN 2003, nr 3, s. 14, wyrok SN z dnia 4 stycznia 2007 r., V CSK 364/06, LEX nr 238975), o tyle Sąd Najwyższy jako "sąd prawa", rozpoznając nadzwyczajny środek odwoławczy w postaci skargi kasacyjnej, jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy. Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie, czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Ustrojową funkcją Sądu Najwyższego jest sprawowanie nadzoru judykacyjnego, w tym zapewnianie jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny, a jeżeli skarga oparta była tylko na takich zarzutach, podlegała odrzuceniu (por. postanowienia SN: z 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06, niepubl.; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06, niepubl.).

Odnosząc powyższe rozważania do przedstawionej skargi stwierdzić należy, że zgłoszone w niej zarzuty nie są zarzutami co do prawa, lecz co do faktów. W istocie powód polemizuje z ustaleniami dokonanymi przez Sądy obu instancji odnośnie do potrzeby świadczenia przez obdarowanego pomocy materialnej na rzecz darczyńcy. Jak jednak wskazał Sąd drugiej instancji, żądanie skarżącej oparte było na innej podstawie faktycznej, a mianowicie, że obdarowany nie interesuje się jej losem, ignoruje prośby o pomoc i opiekę. Dopiero w apelacji skarżąca w istocie wskazała inną podstawę faktyczną żądania, podnosząc, że znajduje się w niedostatku. Sąd Apelacyjny uznał, że

zmiana podstawy faktycznej żądania na tym etapie postępowania nie jest dopuszczalna, wobec czego w ogóle art. 897 k.c. nie stosował. W ustalonym stanie faktycznym nie istnieje potrzeba wyjaśniania, czy rażąca niewdzięczność, o jakiej mowa w art. 898 § 1 k.c. obejmuje także sytuację, w której obdarowany nie świadczył pomocy finansowej znajdującej się w niedostatku skarżącej. Powoływanie zarzutu naruszenia art. 897 k.c. w istocie prowadzić ma do niedopuszczalnego w świetle art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c. uzupełnienia stanu faktycznego sprawy o ustalenie, że skarżąca znajduje się w niedostatku. Skarga kasacyjna zatem w istocie podnosi zarzuty odnoszące się do ustaleń faktycznych, a nie do kwestii dotyczących naruszenia prawa materialnego.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398<sup>6</sup> § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną.